

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 126.

36te Møde.

Mandagen den 18de Marts.

(Forts.)

Indenrigsministeren (forts.) Dette kunde ogsaa faa meget mindre ventes som Regjerings Princip væsentligt havde forandret sig i den Periode mellem Slutningen af det 17de og Midten af det 18de Aarhundrede; det er nemlig udtrykkeligt udtalt i Bestemmelserne af 20de Febr. 1717, at Monopoler ikke mere kunne ventes. Regjeringen var altsaa kommen til klar Bevidsthed om, hvor misligt det er at give exclusive Bestemmelser og jeg troer, at der i saa Henseende ikke behøves noget andet Beviis end Bagerens egen Ansøgning af 1734, der findes i Protesten Pag. 24; thi der er aldeles bestemt udtalt, at Bagerne her i Staden ikke have noget sluttet Laug, og at de derfor andrage paa, at Antallet af Bagerne maatte bestemmes til 50. Om nogen Rettighed for deres Gaarde tales der slet ikke, og de Bestemmelser, som senere bleve indførte med Hensyn til Gaardene, have maaskee ikke været grundede paa Bagerens Duffe og ere heller ikke støttede paa deres Begjæring, thi denne gaaer ikke ud paa Andet end, at Tallet af Bagerne maatte fastsættes til 50. Det sees iøvrigt af Rescriptet af 1739, at Bagerne ogsaa have anholdt om Bannret i 2 Miles Omkreds udenfor Hovedstaden, men, at de ikke fik den. Det sees ogsaa, hvorledes den nærmere Indretning blev truffen med Hensyn til de daværende Gaarde; der var nemlig kun 38 Gaarde, som vare tjenlige til Bageri, derimod var der 5, som trængte til en Forandring, hvorefter de kunde blive tjenlige, og derpaa skulde de rykke op blandt de approberede Gaarde, og endelig skulde der være 7 tilbage, hvorfor maatte indrettes nye. Dette er Forholdet ved Rescriptet af 1739. Iøvrigt er det ikke let specielt at oplyse, hvorledes det er gaaet til, at den Bestemmelse, at Bagerrettig-

heden skulde følge Gaardene, er kommen ind i Rescriptet af 1739; thi efter hvad der er oplyst i Coll. Tid. for 1841 Pag. 322, ere de originale Acter til dette Rescript forlængst forsvundne, og de have heller ikke nu ved denne Leilighed været at finde, men sammesteds i Coll. Tid. for 1841 Pag. 322, er det bemærket, at der i Magistratens Erklæring, som ligger til Grund for Tallet, dengang blev indstillet, at Bagerlauget ikke maatte bestaae af meer end 50 Mestere, hvilket for det Første ansaaes tilstrækkeligt, for siden eftersom Staden tiltog eller aftog at kunne forøges eller formindskes, saa at det oienfyndigt var Regjeringens Mening i 1739 kun at fastsætte dette Antal indtil videre til 50, men forbeholde sig frie Hænder til at forøge eller formindskes det efter Lidsomstændighederne. Regjeringen har heller ikke udfærdiget Rescriptet af 1739 paa en saadan Maade, at dette Forhold kunde opfattes anderledes; thi denne Bestemmelse indeholder en Mængde andre Normer for de forskellige andre Laug, og Næringsdrevende i Kjøbenhavn. Der bliver vistnok altid et meget tvivlsomt Punkt tilbage i denne Sag, og det er hvad Betydning det skal tillægges, naar der siges, at Bagerrettigheden skal følge Gaardene. Naar man seer hen til hvad der er fremhævet i de senere Acter, hvor dette er bleven paaberaabt, saa er derved vistnok væsentlig taget Hensyn til, at der i saadanne Gaarde meget let kunde opstaae Ildbrand, hvorfor man var meget ængstelig, da det endnu stod i frisk Minde, at Byen havde lidt betydeligt ved en Ildbrand, og Bagerens egen Ansøgning fra 1734 er for endeel støttet paa det Tab, som Lauget havde lidt, og den Fattigdom, hvori det var kommet ved Ildbranden. Derhos indsaar man ogsaa, at man, for at indrette et godt Bagerie, behøvede Penge, og at det væsentlig vilde conservere Eiendommens Værdi, naar det skulde være nødvendigt for en følgende